Nummer VN2024-008589
Directie rve economie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 18 juni 2024

Portefeuille: Lucht- en Zeehaven (incl. Schiphol) (41)

Agendapunt: B25

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van het ontwerp wijzigingsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied, en deze voor een zienswijze aan te bieden aan de gemeenteraad middels de raadsvoordracht

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van het ontwerp wijzigingsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied, zoals opgenomen in bijlage 2. De aanleiding voor de wijziging is de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr 2022);
2. In te stemmen met bijgevoegde concept raadsvoordracht, waarmee de raad wordt gevraagd of zij eventueel een zienswijze willen indienen op het ontwerp wijzigingsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied.

Kernboodschap

In verband met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) per 1 juli 2022 moet de Gemeenschappelijke Regeling Centraal Nautisch Beheer NZKG (hierna: GR CNB) verplicht worden aangepast. Het bestuur van het CNB heeft een ontwerp wijzigingsvoorstel GR CNB opgesteld, die nu voor ligt voor besluitvorming bij de vier gemeenten van het CNB Noordzeekanaalgebied. De gemeenteraden van de vier gemeenten worden in eerste instantie in de gelegenheid gesteld om een zienswijze kenbaar te maken. Nadat dit is gebeurd en de zienswijzen zijn verwerkt zal de definitieve gewijzigde GR CNB opnieuw ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Bestuurlijke achtergrond

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijker regelingen (Wgr) gewijzigd. Het doel van deze wijziging is om de positie van gemeenteraden en provinciale staten ten opzichte van de gemeenschappelijke regelingen te versterken. Een aantal wijzigingen is al direct in werking getreden, maar een deel dient binnen twee jaar na inwerkingtreding verwerkt te worden in de gemeenschappelijke regeling, omdat hier keuzes gemaakt moeten worden.

Dat geldt ook voor de GR CNB. Hiervoor is een besluit nodig van de vier aangesloten NZKG-gemeenten. Het bestuur van het CNB NZKG heeft een ontwerp wijzigingsvoorstel GR CNB NZKG opgesteld en biedt dit aan voor zienswijze aan de vier gemeenteraden.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

- Artikel 160, eerste lid, onder b, van de Gemeentewet: het college is bevoegd beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren.

- Artikel 51 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Onderbouwing besluit

Algemeen: Centraal Nautisch Beheer

De Gemeenschappelijke Regeling Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied (CNB) is een samenwerkingsverband van de gemeente Amsterdam, Beverwijk, Velsen en Zaanstad. Dit samenwerkingsverband is opgericht om een veilige, vlotte en duurzame afwikkeling van het scheepsvaartverkeer te bevorderen in het Noordzeekanaalgebied.

Het Bestuur van het CNB bestaat uit de havenwethouders van de vier CNB-gemeenten. Daarnaast heeft het CNB een adviesraad, bestaande uit een vertegenwoordiger van Rijkswaterstaat, Zeehaven IJmuiden en Tata Steel. Het CNB voert in mandaat de nautische rijkstaken uit. De taken van het CNB worden uitgevoerd door de Divisie Havenmeester van Havenbedrijf Amsterdam N.V. (DHM). Het hoofd DHM, (de Havenmeester) is tevens directeur van het CNB.

Door een wijziging van Wgr moeten alle gemeenschappelijke regelingen worden aangepast. Het college heeft de bevoegdheid om in te stemmen met een (nieuwe/ gewijzigde) gemeenschappelijke regeling maar heeft hiervoor de toestemming van de gemeenteraad nodig. Bovendien wordt de gemeenteraad eerst in de gelegenheid gesteld om ten aanzien van de nieuwe regeling een eventuele zienswijze in te brengen.

Ad 1. Kennis te nemen van de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied, zoals opgenomen in bijlage 1.
Op 1 juli 2022 trad een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking. De wijziging heeft tot doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. De kaderstellende en controlerende rollen die gemeenteraden hierbij hebben worden versterkt. Op grond van artikel 1 van de Wgr moet de ontwerptekst van de gewijzigde GR voorgelegd worden aan de raden van de deelnemende gemeentes voor een zienswijze.

Voor de GR CNB ligt de ontwerptekst nu voor. De wijzigingen geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Er kan worden ingestemd met de wijzigingen in de regeling. Dit stellen we als zienswijze voor aan de gemeenteraad.

Hieronder volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen:

<u>Actieve informatieplicht (Artikel 17, lid 2 en 3 Wgr)</u>

Vanuit de Wgr bestaat er een actieve informatieplicht, zodat raden en staten hun taken goed uit kunnen voeren.

Artikel 7 lid 2 GR CNB wordt om die reden gewijzigd en aangevuld met de bepaling:

"Ook zonder dat het college daarom verzoekt, verschaft het bestuur het college alle inlichtingen die deze nodig heeft voor de uitoefening van hun taken."

Artikel 7 lid 3 GR CNB wordt aangevuld met de bepaling:

"*In het kader van de inlichtingenplicht als bedoeld in lid 2 stuurt het bestuur voorafgaand aan zijn vergadering de agendapunten van de bestuursvergadering aan de raad van de gemeenten. Het bestuur stuurt binnen een maand na zijn vergadering de concept-besluiten aan de raad van de gemeenten.*"

Adviescommissie

De Wgr biedt de mogelijkheid voor het bestuur om een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen naar aanleiding van een voorstel van raden en staten. Artikel 7 GR CNB is om die reden aangevuld met een lid 5 waarin het volgende is opgenomen:

"*Op voorstel van de raden van de gemeenten stelt het bestuur een gemeenschappelijke adviescommissie in die bestaat uit leden die de raden uit hun midden aanwijzen. Het bestuur stelt de bevoegdheden, taken en werkwijzen van de commissie vast, nadat de raden hun wensen en bedenkingen daaromtrent kenbaar hebben kunnen maken.*"

Het nieuwe volledig Artikel 7 GR CNB luidt nu als volgt:

Artikel 7: Verantwoording

1. Een lid van het bestuur legt aan het college dat hem heeft aangewezen verantwoording af over het door hem in het bestuur gevoerde beleid. Het lid kan zowel mondeling als schriftelijk verantwoording afleggen.
2. Een lid van het bestuur verstrekt het college dat hem heeft aangewezen alle door een of meer leden van dat collegegevraagde inlichtingen. De inlichtingen worden mondeling of schriftelijk verstrekt op het tijdstip dat het college daarom verzoekt. **Ook zonder dat het college daarom verzoekt, verschaft het bestuur het college alle inlichtingen die deze nodig heeft voor de uitoefening van hun taken.**
3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de verantwoording en inlichtingen aan de raden. **In het kader van de inlichtingenplicht als bedoeld in lid 2 stuurt het bestuur voorafgaand aan zijn vergadering de agendapunten van de bestuursvergadering aan de raad van de gemeenten. Het bestuur stuurt binnen een maand na zijn vergadering de concept-besluiten aan de raad van de gemeenten.**
4. Een lid van het bestuur kan door het college dat hem heeft aangewezen worden ontslagen indien dit lid niet langer het vertrouwen van dat college bezit.
5. **Op voorstel van de raden van de gemeenten stelt het bestuur een gemeenschappelijke adviescommissie in die bestaat uit leden die de raden uit hun midden aanwijzen. Het bestuur stelt de bevoegdheden, taken en werkwijzen van de commissie vast, nadat de raden hun wensen en bedenkingen daaromtrent kenbaar hebben kunnen maken.**

Uitbreiding zienswijzen (Artikel 10, lid 5 en 6 Wgr)

Naast de jaarlijkse zienswijze op de ontwerpbegroting van de CNB NZKG biedt de nieuwe Wgr ook de mogelijkheid om zienswijzen te geven op andere bestuurlijke besluiten binnen de CNB NZKG. Om deze reden is een nieuwe artikel (art. 17) opgenomen in de GR CNB. Zie specifiek Artikel 17, lid 1, 2 en 3 GR CNB.

Participatie (Artikel 10 lid 7 en 8 Wgr)

De Wgr stelt dat in de GR nadrukkelijk moet worden vastgelegd of er de mogelijkheid bestaat voor participatie. Dit regels inzake participatie zijn opgenomen in Artikel 17 lid 4 GR CNB.

Het nieuwe aan de GR CNB toegevoegde Artikel 17 luidt als volgt:

Artikel 17: Besluiten na Zienswijzen

1. **De volgende besluiten van het bestuur dienen, voordat ze worden vastgesteld, voorgelegd te worden aan de raden voor het indienen van een zienswijze:**

1. **besluiten als bedoeld in artikel 6, vierde lid;**
2. **besluiten waarvan de leden van het bestuur unaniem van oordeel zijn dat het om een politiek gevoelige kwestie gaat die het gehele gebied van de regeling betreft dan wel belangrijke impact heeft op het grondgebied van alle aangesloten gemeenten**.

1. **Voordat het bestuur een besluit neemt over een van de onderwerpen als bedoeld in het eerste lid, biedt het de raden van de deelnemende gemeenten de gelegenheid een zienswijze naar voren te brengen.**
2. **Het bestuur laat de raden schriftelijk en gemotiveerd weten wat zijn oordeel is over de zienswijze(n), voordat het een besluit neemt.**
3. **Belanghebbenden (ingezetenen en bedrijven) worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van besluiten als bedoeld in het eerste lid onder c. Zodra het bestuur het concept-beleid heeft vastgesteld, gaat de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van start. Wanneer inzake de voorbereiding van besluiten geen relevante zienswijzen voor het beleid worden ingediend, wordt er geen participatie georganiseerd op de uitvoering en evaluatie.**

<u>Uittreding (Artikel 9, lid 1 Wgr)</u>

De gewijzigde Wgr bepaalt dat er in de GR duidelijke afspraken opgenomen moeten worden over uittreding. Om die reden is Artikel 22, lid 2 GR CNB (het oude artikel 21) uitgebreid met bepalingen waaraan een uittreding moet voldoen. Artikel 22 GR CNB luidt nu als volgt:

Artikel 22 Uittreding

1. Een college kan uittreden uit de regeling.
2. Het bestuur regelt de financiële en de overige gevolgen van de uittreding. Deze zijn bindend voor het uittredende college. Uitgangspunt is dat het voortbestaan van de regeling niet in gevaar mag komen, dat er geen bedragen aan het uittredende college worden betaald en dat het uittredende college het CNB betaalt voor de verleende diensten en de kosten van de uittreding. Contracten met de uittredende gemeente worden ontbonden met inachtneming van het in dit lid bepaalde.
   De uittreding gaat niet ten koste van het vermogen van het CNB. **Voor de uittreding maken de deelnemende gemeenten in elk geval afspraken over de volgende onderwerpen: Hoe wordt uittreding kenbaar gemaakt; wat is het aanvangsmoment van de procedure; welke partij stelt een uittredingsplan op en**

berekent de uittreedsom; wat is het moment van feitelijke uittreding; wat zijn de kaders van het uittredingsplan en voor de berekening van de uittreedsom; wanneer wordt de GR aangepast en hoe is de besluitvorming.

3. De uittreding kan, behoudens door het bestuur toegestane afwijking, slechts plaatsvinden met ingang van 1 januari van het eerstvolgende jaar, volgend op het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen.

Wijziging van de regeling

In artikel 23 GR CNB (het ouder artikel 22) wordt de procedure rondom een wijziging van de GR geregeld. In de nieuwe GR krijgen de gemeenteraden meer zeggenschap bij een voorstel van wijziging door een van de colleges. Voortaan hebben zij het recht om een zienswijze hierop in te dienen. Om die reden zijn lid 3 en lid 4 toegevoegd aan Artikel 23 GR CNB. Het gewijzigde Artikel 23 GR CNB (het oude artikel 22) luidt nu als volgt:

Artikel 23: Wijziging

1. Het bestuur kan een voorstel voor wijziging van de regeling aan de colleges zenden.
2. Een wijziging is tot stand gekomen wanneer de colleges van de gemeenten daartoe unaniem hebben besloten
3. **Binnen 8 weken nadat het college de concept-wijziging aan de raden heeft gestuurd, kunnen de raden hun zienswijze indienen, dan wel laten weten dat ze ervan afzien. Het college stelt, als het een wijziging aan de raad voor zienswijzen heeft ingediend, de wijziging vast en stelt raden schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijzen en de wijziging.**
4. **De raden van de gemeenten beslissen binnen 13 weken na toezending van de wijziging van de regeling over de toestemming tot wijziging. De termijn van 13 weken start op het moment dat de deelnemende colleges de raden verzoeken om toestemming te verlenen voor het wijzigen van de regeling.. De raden van de gemeenten kunnen hun toestemming onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang**
5. Het bestuur regelt de eventuele gevolgen van de wijziging.

Evaluatie (Artikel 11a Wgr)

In de GR moeten afspraken worden gemaakt over evaluatie van de gemeenschappelijke regeling. De evaluatie kan gaan over de regeling zelf of over het functioneren van het samenwerkingsverband. De deelnemende raden kunnen verzoeken om afwijking van de regeling van evaluatie. Hiervoor is een nieuw artikel opgenomen in de GR CNB, dat luidt als volgt:

Artikel 28: Evaluatie

Ten aanzien van de evaluatie van de regeling en de uitvoering ervan geldt dat geen vaststaande frequentie is vastgelegd. Het bestuur bepaalt – bij meerderheid van stemmen – of, wanneer en eventueel voor welke nader te bepalen onderdelen van de GR een evaluatie van meerwaarde is. De aansluitende uitvoering van de evaluatie wordt verzorgd door het bestuur en wordt aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Afwijking van de regeling omtrent evaluatie is mogelijk als de deelnemende raden daarom verzoeken.

Controle instrumenten

De Wgr biedt ook de mogelijkheid voor het opnemen van aanvullende controle-instrumenten. Hiervoor geldt hetzelfde als voor het punt hier boven: de bevoegdheid (recht van enquête en onderzoek door rekenkamer) volgt rechtstreeks uit de Gemeentewet/ Provinciewet.

Technische wijzigingen

Daarnaast is van de mogelijkheid gebruikt gemaakt om ook een aantal technische wijzigingen door te voeren. De belangrijkste hiervan zijn dat begripsbepalingen in overeenstemming zijn gebracht met de Omgevingswet en dat er in de bestaande zienswijze procedure voor het vaststellen van begroting en jaarrekening (**Artikel 14 en 15 GR CNB**) enkele technische verbeteringen zijn aangebracht

Ad 2. In te stemmen met bijgevoegde concept raadsvoordracht, waarmee de raad wordt gevraagd of zij een zienswijze willen indienen op de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied

In de raadsvoordracht wordt de raad gevraagd of zij een zienswijze willen indienen op de gewijzigde GR CNB, waarbij wordt opmerkt dat de wijzigingen voor het college geen aanleiding vormen tot het indienen van een zienswijze.

Vervolg

Na verwerking van de zienswijzen van gemeenteraden wordt de gewijzigde GR CNB ter instemming voorgelegd aan het bestuur van het CNB. Vervolgens wordt deze ter instemming voorgelegd aan de colleges. Het college kan alleen instemmen met toestemming van de raad. Na ontvangst van de definitieve GR CNB zal het college aan de gemeenteraad toestemming vragen om in te mogen stemmen.

Participatie

De gewijzigde GR CNB is afgestemd met de andere NZKG-gemeenten.

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

n.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-036611	1. Concept Raadsvoordracht gewijzigde GR CNB NZKG_.docx (msw12)
AD2024-036610	2. Ontwerp wijzigingsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling CNB NZK.pdf (pdf)
AD2024-036612	3. Ontwerp wijzigingsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling CNB NZKG met wijzigingen bijhouden.docx (msw12)
AD2024-036618	Advies (pdf)
AD2024-036606	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten